

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-08596/17-86

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů jako odvolací orgán příslušný podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl podle ustanovení § 152 odst. 6 písm. a), § 152 odst. 5 a § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-08596/17-80 ze dne 28. června 2021 se zrušuje a věc se vrací správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

(1) Řízení pro podezření ze spáchání přestupku proti obviněnému, XXXXXX, narozenému dne XXXXXX, bytem XXXXXX (dále jen „obviněný“), bylo zahájeno na základě podnětu statutárního města XXXXXX, který byl Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) doručen dne 31. srpna 2017.

(2) Z doručeného podnětu a jeho příloh vyplynulo, že obviněný zveřejnil dne 23. srpna 2017 prostřednictvím sociální sítě Facebook na svém profilu příspěvek, který obsahoval osobní údaje XXXXXXX, zaměstnankyně odboru sociálních věcí Magistrátu města XXXXX, v rozsahu jméno, příjmení, rodné příjmení a datum a místo narození, které získal ze spisu trestního řízení, a dále jí označoval jako křivou svědkyni v trestním řízení, ve kterém XXXXXX jako svědkyně opravdu vystupovala.

(3) Obviněný byl rozsudkem Okresního soudu v XXXXXX čj. XXXXXX ze dne 14. července 2016 odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody za spáchání přečinu vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci, nicméně posléze byla usnesením Okresního soudu v XXXXX čj. XXXXXX ze dne 2. října 2017 trestní věc obviněného postoupena statutárnímu městu Olomouc, komisi pro projednání přestupků, se závěrem, že se nejedná o trestný čin.

(4) Toto jednání obviněného správní orgán prvního stupně nejprve kvalifikoval jako spáchání přestupku podle § 44a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a to ve formě nepřímého úmyslu zveřejněním osobních údajů XXXXX, zaměstnankyně odboru sociálních věcí Magistrátu města XXXXXX, v rozsahu rodné příjmení, datum a místo narození, které získal ze spisu trestního řízení sp. zn. XXXXXX, čímž měl porušit povinnost stanovenou v § 8b odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

(trestní řád). Podle tohoto ustanovení osoby, jimž byly orgány činnými v trestním řízení poskytnuty informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a odst. 1 věty druhé trestního řádu pro účely trestního řízení nebo k výkonu práv či k plnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem, je nesmějí nikomu dále poskytnout, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům, o čemž tyto osoby musí být poučeny. Proto byla příkazem čj. UOOU-08596/17-5 ze dne 19. října 2017 obviněnému uložena pokuta ve výši 3 000 Kč. Proti tomuto příkazu ovšem obviněný podal řádný odpor.

(5) V následujícím řízení pak byl obviněný za identické jednání uznán vinným ze spáchání přestupku, tentokrát však podle § 44 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., jelikož měl porušit povinnost mlčenlivosti ve formě nepřímého úmyslu, a to zveřejněním osobních údajů XXXXXXXX, zaměstnankyně odboru sociálních věcí Magistrátu města XXXXXXXX, v rozsahu rodné příjmení, datum a místo narození, které získal ze spisu trestního řízení sp. zn. XXXXXXXX. Tímto zveřejněním, realizovaným od 23. srpna 2017 nejméně do 18. října 2017, měl porušit povinnost stanovenou § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost osoby, která v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přichází u správce do styku s osobními údaji, zachovávat mlčenlivost o těchto osobních údajích. Za předmětný skutek pak byla obviněnému rozhodnutím čj. UOOU-08596/17-19 ze dne 6. února 2018 uložena pokuta ve výši 3 000 Kč.

(6) Uvedené rozhodnutí však bylo na základě rozkladu obviněného vzhledem ke konstatovanému nedostatečně zjištěnému stavu věci rozhodnutím předsedkyně Úřadu čj. UOOU-08596/17-40 ze dne 26. dubna 2018 zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Po provedení požadovaných šetření správní orgán prvního stupně ovšem vydal rozhodnutí čj. UOOU-08596/17-56 ze dne 20. června 2018, jehož výrok byl identický s výrokem rozhodnutí čj. UOOU-08596/17-19 ze dne 6. února 2018.

(7) Rozhodnutí čj. UOOU-08596/17-56 ze dne 20. června 2018 opět napadené rozkladem obviněného pak bylo rozhodnutím předsedkyně Úřadu čj. UOOU-08596/17-64 ze dne 27. července 2018 potvrzeno. Nicméně obviněný se následně obrátil na Městský soud v Praze se žalobou, jíž se domáhal zrušení posledně uvedeného rozhodnutí předsedkyně Úřadu, čemuž Městský soud v Praze rozsudkem čj. 13 A 91/2018-27 ze dne 23. února 2021 vyhověl.

(8) V odůvodnění předmětného rozsudku Městský soud v Praze především připomenul rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 3 As 3/2017-38 ze dne 17. července 2017. S odkazem na tento rozsudek pak Městský soud v Praze uvedl, že obviněný byl správcem osobních údajů, a proto se na jeho jednání vztahují práva a povinnosti, které pro správce vyplývají z předpisů na ochranu osobních údajů. Ustanovení § 15 zákona č. 101/2000 Sb. pak povinnost mlčenlivosti uložilo osobám odlišným od správce. Z logiky věci se proto na obviněného nemohla vztahovat povinnost mlčenlivosti dle ustanovení § 15 zákona č. 101/2000 Sb., na které odkazovalo jak napadené rozhodnutí předsedkyně Úřadu a jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tak i na něj odkázal i zákonodárce při zakotvení skutkové podstaty přestupků dle § 44 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Obviněný tudíž nemohl spáchat přestupek dle § 44 odst. 1 písm. c) posledně připomenutého zákona, není nicméně vyloučeno, že se obviněný svým jednáním, které Městský soud v Praze shledal jako dostatečně prokázané, dopustil jiného přestupku. Úřad, vázaný názorem Městského soudu v Praze vysloveným v rámci rozsudku čj. 13 A 91/2018-27 ze dne 23. února 2021 (viz § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní), pak svým

rozhodnutím čj. UOOU-08596/17-74 ze dne 19. dubna 2021 rozhodnutí čj. UOOU-08596/17-56 ze dne 20. června 2018 zrušil a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k dalšímu projednání.

(9) Následně správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí čj. UOOU-08596/17-80 ze dne 28. června 2021 (dále „rozhodnutí“), v jehož rámci posoudil též novou právní úpravu představovanou především nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále „obecné nařízení“) a zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Tu sice shledal pro obviněného jako příznivější, nicméně zároveň shledal, že předmětnému jednání obviněného nesvědčí žádný z právních důvodů (titulů) uvedených v čl. 6 odst. 1 obecného nařízení, a tento se tudíž dopustil přestupku podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb., za což mu byla uložena pokuta ve výši 3 000 Kč. Obviněný však rozhodnutí napadl řádným rozkladem.

II. Obsah rozkladu

(10) V rozkladu obviněný sdělil, že není osobou vázanou mlčenlivostí, přičemž předmětné údaje získal jako účastník trestního řízení, kdy nebyla veřejnost vyloučena. Na Facebooku pak měl informovat pouze okruh svých známých, s nimiž problematiku svého trestního stíhání již dříve projednával.

(11) Dále, jak také obviněný uvedl, nařízení Evropské unie není pro občana členského státu přímo závazné, stejně tak s odvoláním především na ustanovení § 30 a 31 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, uplatnil námitku promlčení. Z uvedených důvodů proto žádá o zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Rozhodné právo

(12) Ustanovení čl. 6 odst. 1. obecného nařízení zní: *„Zpracování je zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z těchto podmínek a pouze v odpovídajícím rozsahu:*

a) subjekt údajů udělil souhlas se zpracováním svých osobních údajů pro jeden či více konkrétních účelů;

b) zpracování je nezbytné pro splnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro provedení opatření přijatých před uzavřením smlouvy na žádost tohoto subjektu údajů;

c) zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje;

d) zpracování je nezbytné pro ochranu životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiné fyzické osoby;

e) zpracování je nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce;

f) zpracování je nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva

a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů, zejména pokud je subjektem údajů dítě.

První pododstavec písm. f) se netýká zpracování prováděného orgány veřejné moci při plnění jejich úkolů.“

(13) Ustanovení § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb. zní: „Správce nebo zpracovatel podle hlavy II se dopustí přestupku tím, že... b) poruší některou ze základních zásad pro zpracování osobních údajů podle čl. 5 až 7 nebo 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679“.

(14) Ustanovení § 30 až § 32 zákona č. 250/2016 Sb. zní:

„§ 30:

Promlčecí doba činí:

a) 1 rok, nebo

b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.

§ 31 odst. 1:

Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal.

§ 31 odst. 2: Promlčecí doba počíná běžet

a) u pokračujícího přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku,

b) u hromadného přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu útoku, a

c) u trvajících přestupků dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu.

§ 31 odst.3: Dopustil-li se pachatel více přestupků, běží pro každý z nich promlčecí doba zvlášť.

§ 32 odst. 1:

Do promlčecí doby se nezapočítává doba,

a) po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení,

b) po kterou bylo řízení o přestupku přerušeno proto, že bylo možné očekávat uložení trestu obviněnému z přestupku za jiný skutek v trestním řízení, přičemž správní trest, který lze uložit v řízení o přestupku, je bezvýznamný vedle trestu, který by bylo možné uložit v trestním řízení,

c) po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní,

d) po kterou trvalo podmíněně upuštění od uložení správního trestu.

§ 32 odst. 2:

Promlčecí doba se přerušuje

- a) oznámením o zahájení řízení o přestupku,
 - b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným,
 - c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání;
- přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.

§ 32 odst. 3: *Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.“*

IV. Posouzení odvolacím orgánem

(15) Odvolací orgán na základě podaného rozkladu přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a nejprve se zabýval argumentací obviněného.

(16) Odvolací orgán tak především odkazuje na čl. 99 obecného nařízení, podle něhož toto je „závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech“, a tudíž odmítl názor obviněného, že by obecné nařízení nemělo být přímo závazné.

(17) Co se týká námitky ohledně promlčení, odvolací orgán uvádí, že ve věci je třeba aplikovat ustanovení §§ 30 až 32 zákona č. 250/2016 Sb., který nabyl účinnosti k 1.červenci 2017 (přičemž stíhaný skutek byl ohraničen 23. srpnem až 18. říjnem 2017). Jelikož za předmětný přestupek bylo možno uložit pokutu do výše 100 000 Kč, činí promlčecí lhůta 3 roky. Do ní se ale nezapočítává doba, po níž se vedlo soudní řízení správní (tedy od 12. září 2018 do 23. února 2021). Dále byl běh promlčecí lhůty přerušen oznámením o zahájení řízení o přestupku a vydáním rozhodnutí, jímž byl obviněný uznán vinným. V žádném případě tedy dosud neuplynula pětiletá lhůta, po níž zaniká odpovědnost za přestupek, byla-li promlčecí lhůta přerušena.

(18) Odvolací orgán také připomíná, že v rámci předchozího řízení bylo jednoznačně doloženo, že předmětný profil obviněného byl volně přístupný, a nelze tudíž akceptovat tvrzení, podle něhož obviněný měl informovat pouze okruh svých známých, s nimiž problematiku svého trestního stíhání již dříve projednával. Stejně tak bylo v rámci předchozího řízení jednoznačně prokázáno, že v rámci veřejného projednávání bylo sděleno pouze jméno, příjmení a titul XXXXXX. Jak je ale nutno na tomto místě připomenout, legálnímu zpracování jakýchkoli osobních údajů, tedy i oprávněně zveřejněných, musí svědčit určitý právní titul.

(19) Po celkovém přezkoumání však odvolací orgán konstatoval, že nelze souhlasit s názorem správního orgánu prvního stupně, podle něhož je novější právní úprava představovaná obecným nařízením a zákonem č. 110/2019 Sb. příznivější, jelikož ani na jejím základě nebyl shledán žádný právní důvod pro traktované jednání obviněného, přičemž hrozící sankce je podle nové právní úpravy podstatně citelnější (dle čl. 83 odst. 5 obecného nařízení a § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb. může dosáhnout až výše 20 mil. EUR).

(20) Co je však zásadní, odvolací orgán se neztotožňuje s odůvodněním závěru rozhodnutí, podle něhož obviněnému nesvědčil pro předmětné zpracování osobních údajů žádný právní titul dle čl. 6 odst. 1 obecného nařízení. V této souvislosti se totiž správní orgán prvního stupně obšírněji zabýval pouze aplikací § 17 zákona č. 110/2019 Sb., který ovšem mylně vyhodnotil jako formu oprávněného zájmu správce, a to, jak lze z dikce odůvodnění vyvodit (viz první odstavec str. 11 textu rozhodnutí), ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. f) obecného nařízení a nikoli, jak má být, jako formu veřejného zájmu ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. e) obecného nařízení. Závěr správního orgánu prvního stupně, podle něhož převažují zájmy subjektu údajů, by tedy v zásadě korespondoval s vyhodnocením aplikovatelnosti právního titulu podle čl. 6 odst. 1 písm. f) obecného nařízení. V této souvislosti však je nutno upozornit na zjevnou lakoničnost předmětného závěru, neumožňující jeho řádné přezkoumání. Tento závěr totiž měl být založen na kritériích obsažených v samotném čl. 6 odst. 1 písm. f) obecného nařízení a v rec. 47 obecného nařízení (definování příslušných zájmů a nezbytnosti jejich naplnění předmětných zpracování, kritérium důvodného očekávání apod.), přičemž subsidiárně mohl být vzat v úvahu dokument někdejší WP 29 „Stanovisko č. 6/2014 k pojmu oprávněných zájmů správce údajů podle článku 7 směrnice 95/46/ES“ (dokument se sice váže k již neplatné směrnici 95/46/ES, nicméně zde obsažená základní východiska jsou stále aktuální).

(21) Pro případ aplikace § 17 zákona č. 110/2019 Sb. ve vztahu k naplnění novinářského účelu, který by v tomto rámci připadal v úvahu, především pak je jako jisté východisko nutno vzít recitál 153 GDPR, podle něhož k tomu „*aby byl zohledněn význam práva na svobodu projevu v každé demokratické společnosti, je třeba vykládat pojmy související s touto svobodou, např. žurnalistika, šířeji.*“ Z tohoto pohledu je třeba primárně vyvozovat, že způsob, jehož prostřednictvím jsou osobní údaje zpracovávány, je v těchto souvislostech zcela irelevantní. Aplikaci §§ 17 až 23 zákona č. 110/2019 Sb. ve vztahu k naplňování novinářských účelů tedy není možno omezovat na tzv. klasická média (tištěná periodika podle zákona č. 46/2000 Sb., rozhlasové nebo televizní vysílání podle zákona č. 231/2001 Sb.), ale takovýto účel může být nepochybně naplněn i jinou formou, zejména prostřednictvím vedení internetových stránek, Facebooku apod. Tomuto závěru ostatně svědčí i rozsudky soudního dvora Evropské unie ve věci C-73/07 Satakunnan Marikkinapörssi a Satamedia a ve věci C-345/17 Buivids. Pro vymezení pojmu žurnalistiky je tudíž třeba vzít v potaz samotný charakter příslušných aktivit, přesněji řečeno, je třeba vycházet z toho, zda jsou jejich prostřednictvím naplňovány novinářské účely, jimiž je zpřístupňování informací, názorů či myšlenek veřejnosti (viz opět kupř. rozsudky soudního dvora Evropské unie ve věci C-73/07 a ve věci C-345/17). Test tedy musí mít poněkud jiná kritéria (zejména přiměřenosti – viz samotný § 17 odst. 1 zákona č. 110/2019 Sb. - z hlediska vztahu ochrany soukromí a práva veřejnosti na informace) a také zákonnosti (legitimity). Dále, jak stanovil náleží Ústavního soudu sp. zn. II.ÚS 171/12, bude nutno rozlišovat mezi tzv. veřejnou osobností a soukromou osobou. Zatímco pro soukromé osoby platí v zásadě informační sebeurčení, tj. je v zásadě na této osobě, jaké informace uvolní pro okolní svět, veřejné osobnosti (což XXXXXXX jakožto sociální pracovnice je, resp. byla v relevantních souvislostech) tím, že jsou veřejně činné, učinily své jednání předmětem obecné pozornosti, což znamená, že lze do jejich soukromé sféry do určité míry vstupovat.

(22) Ohledně ostatních právních titulů pak správní orgán prvního stupně pouze konstatoval, že z povahy věci nepřipadají v úvahu, přičemž odvolací orgán by považoval za žádoucí, aby tato argumentace byla poněkud prohloubena, resp. konkretizována.

(23) Z uvedených důvodů proto odvolací orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. V této souvislosti je třeba zvláště připomenout, že odvolací orgán s ohledem na ustanovení § 152 odst. 6 písm. a) a § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., jelikož by obviněnému hrozila újma z důvodu ztráty možnosti uplatnit opravný prostředek, není legitimován k tomu, aby ve věci rozhodl. V následujícím řízení by proto správní orgán prvního stupně měl v souladu s názory odvolacího orgánu uvedenými v odstavcích 19 až 22 a výsledky předchozího řízení nově rozhodnout.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 8. listopadu 2021

Mgr. Jiří Kaucký
předseda
(podepsáno elektronicky)